

УДК 378.147:37.011.3-051 (477.82)

DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2021.2.4>

Г. М. ГОЛЯ

*викладач суспільних дисциплін,
методист навчально-методичного відділу,
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: hholya@lpc.ukr.education
<https://orcid.org/0000-0001-6529-7296>*

Н. Б. БУГАЙЧУК

*викладач фізичного виховання,
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: nbugajchuk@lpc.ukr.education
<https://orcid.org/0000-0002-0914-7629>*

В. Й. ТАРАСЮК

*керівник фізичного виховання,
заслужений працівник фізичної культури і спорту України,
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: volodymyrtarasjuk@lpc.ukr.education
<https://orcid.org/0000-0002-3279-0532>*

РОЛЬ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ У ФОРМУВАННІ ПРОЄКТНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Стаття присвячена проблемі формування проєктної культури майбутніх педагогів у взаємодії з куратором академічної групи. Актуальність дослідження визначається необхідністю переосмислення освітньої парадигми та генерації нових ідей щодо модернізації освітнього процесу. Визначено, що професіоналізм сучасного вчителя визначається рівнем сформованості у нього культури проєктної діяльності. Метою дослідження стало теоретичне обґрунтування моделі формування культури дозвілля студентів засобами позааудиторної проєктної діяльності. Подано теоретичний аналіз вітчизняної і зарубіжної науково-методичної літератури, нормативно-правових документів та законодавчої бази. Проаналізовано різні авторські погляди на зміст поняття «проєктна культура» та з'ясовано, що вона є складовою професійної підготовки фахівця будь-якого профілю. Студентська молодь розглядається як цільова зі своїми мріями, бажаннями, інтересами та цінностями, тому створення розвивального середовища в закладі освіти найкраще стимулюватиме студентів до проєктної діяльності та мобільності. Визначено, що куратор академічної групи нині виконує роль фасилітатора, координатора, тьютора та академічного консультанта. Обґрунтовано рівень сформованості у студентів громадянських та здоров'язберезувальних компетентностей на основі проведеного дослідження (анкетування) серед студентів Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради. Подано опис успішних проєктів, що реалізовані спільно з місцевими органами влади і громадськими організаціями. Окреслено перспективу розвитку проєктної мобільності студентів закладу освіти в межах України та закордоном.

Ключові слова: проєктна культура, куратор академічної групи, фасилітатор, громадянська та здоров'язберігаюча компетентність, проєкт, оздоровчо-рекреаційні технології, проєктна мобільність.

Вступ

Активне громадянське суспільство є важливою основою будь-якої демократичної держави. Як свідчить досвід зарубіжних країн, рушійною силою соціально-економічного прогресу, реформування системи освіти, духовного і матеріального багатства суспільства є молодь. Сьогодні в Україні проживає близько 11 мільйонів молодих людей віком від 14-ти до 35-ти років, тобто 26% від усього населення держави [портал «Децентралізація» : 2021]. Сучасна молодь відрізняється від своїх попередників горизонтальними поглядами на світ. Молоде покоління патріотичне та свободолюбиве, активне та свідоме. Яскравим прикладом національної свідомості молоді є Майдан. Під час першого Майдану (Помаранчева революція, 2004р.) було визначено політичних лідерів, яких підтримувало суспільство, в тому числі й молодь. Другий Майдан (Євромайдан, 2014р.) був акцією без чітко означених лідерів та авторитетів, проте став потужним локомотивом розвитку волонтерського руху в Україні, адже мітингувальники не визнавали жодної влади, окрім своєї. Здавалося різниця в десять років, а ідеологія мислення молодих людей кардинально інша.

Перед освітою XXI століття постала необхідність докорінного переосмислення освітньої парадигми, генерації нових ідей щодо модернізації процесу навчання та виховання студентів, актуалізації технологій та змісту становлення особистості як проєктувальника життя, який здатний творчо розв'язувати проблеми та змінювати на краще власне життя і долю країни.

Провідну роль у розв'язанні визначених завдань відіграють заклади вищої освіти, де не лише здійснюється освітній процес, а й активно реалізується виховна та дозвілєва діяльність студентської молоді. Заклад вищої освіти повинен стати осередком освіченості та духовності, творчою лабораторією та школою гуманізму.

1. Постановлення проблеми

В умовах модернізації, демократизації та інтеграції системи вищої освіти України у європейський освітній простір суттєво зростає роль куратора академічної групи. Діяльність куратора здійснюється на підставі Статуту закладу освіти, регламентується Законом України «Про освіту», законом України «Про

вищу освіту», Стратегією розвитку вищої освіти України, Державною національною програмою «Освіта (Україна XXI ст.)», Стратегією національно-патріотичного виховання, Концепцією Державної цільової соціальної програми «Молодь України», а також положеннями та методичними рекомендаціями, що розроблені та діють у закладі вищої освіти. Аналіз державних документів свідчить, що стратегічним завданням куратора академічної групи є формування патріота та громадянина, небайдужого до долі української держави, економіки, освіти та культури. У Національній доктрині розвитку освіти визначено, що головним завданням вищої школи є професійна підготовка та формування фахівців, здатних до творчості, прийняття оптимальних рішень; таких, що володіють навичками самоосвіти й самовиховання, вміють узгоджувати свої дії з діями інших учасників спільної діяльності [Національна доктрина : 2013].

Проектна діяльність майбутніх педагогів сприяє активному залученню і реалізації життєвих планів студентів, розширює можливості пошуку та використання інформації, дає змогу підвищити впевненість у власних силах, якісніше засвоїти знання, підсилити мотивацію успішного навчання, забезпечити механізм розвитку критичного мислення та вміння шукати шляхи вирішення поставлених завдань, розвивати інтелект, творчі і дослідницькі здібності та вміння мислити абстрактно. Роль куратора академічної групи у формуванні проєктної культури майбутніх педагогів надзвичайно велика. Відповідно до європейських освітніх стандартів, куратор сьогодні виконує функції фасилітатора, координатора освітньої діяльності студента, здійснює духовно-культурний супровід становлення його як особистості, а, отже, є ключовою фігурою суб'єкт-суб'єктних стосунків зі студентом в освітньому процесі. У багатьох закладах вищої освіти куратор починає наповнювати свою діяльність новим змістом – академічний консультант, тьютор (куратор окремого студента або групи студентів), куратор освітньої програми [Лучанінова : 125].

2. Аналіз попередніх досліджень

Дослідженню діяльності та впливу куратора академічної групи на студентство присвячено чимало наукових праць та накопичено

значний теоретико-методичний матеріал. Це свідчить про те, що проблема діяльності куратора не є новою. Доцільно зазначити, що з появою першого навчального закладу з'явився інститут кураторства, який з роками набуває нових рис у визначенні змісту діяльності та характеру взаємовідносин зі студентами. Огляд літератури із піднятої проблеми свідчить, що процес діяльності куратора, його місце та роль у формуванні проєктної культури студентів вивчали зарубіжні та вітчизняні дослідники. Проблеми ролі куратора та його виховної діяльності в академічній групі висвітлено у працях Р. Абдулова, В. Алфімова, В. Базилевича. Принципи, методи та технології роботи куратора досліджували І. Авдєєва, С. Гура, Н. Косарева. Педагогічні умови організації позааудиторної роботи у закладах вищої освіти стали предметом дослідження Т. Куриленко, І. Смирнова, Т. Степура.

У дослідженнях науковців О. Безроровайної, І. Дичківської, В. Тернопільської, Т. Колмієць, В. Лаппо проєктна діяльність є однією із найефективніших форм роботи зі студентською молоддю, адже сприяє формуванню навичок співпраці задля досягнення спільної мети. Дослідники О. Генісаретський, К. Кантор, С. Кримський, В. Сидоренко визначили, що суттєвою особливістю нашого часу є формування проєктної культури, за Брусом Арчером – «третьої культури». Науковці В. Веселова, Л. Забродська, В. Сидоренко, А. Цимбалару, Л. Хоружа відзначили, що продуктивна діяльність людини (закладу, підприємства, організації) розбивається на окремі закінчені цикли, які називаються проєктами, реалізація яких можлива під час формування проєктно-технологічної культури [Забродська: 11].

Низка зарубіжних вчених по-різному трактують особливості формування проєктної культури та її реалізації в освітньому процесі. Зокрема, Ch. Lin. та Sh. Chuang вважають, що формування у студентів цілого ряду компетентностей успішно відбувається під час участі у проєктах [Lin, et al]. J. Kallio та R. Halverson переконані, що проєктна діяльність обов'язково має ґрунтуватися на інтересах та вподобаннях студентів [Kallio, et al]. T. Siqin та S. Kai Wah Chu наголошують на вихованні у студентів колективної відповідальності, яка є основою для продуктивної співпраці та реалізації створених проєктів [Siqin, et al]. Проте, проблема визначення ролі куратора академічної групи у формуванні проєктної культури майбутніх педагогів розглядається поверхнево, що й зумовило актуальність статті.

лізації створених проєктів [Siqin, et al]. Проте, проблема визначення ролі куратора академічної групи у формуванні проєктної культури майбутніх педагогів розглядається поверхнево, що й зумовило актуальність статті.

Мета статті полягає у визначенні ролі куратора академічної групи у процесі формування проєктної діяльності майбутніх педагогів, аналізі стану сформованості у студентів громадянських та здоров'язберігаючих компетентностей та обґрунтуванні моделі формування культури дозвілля студентів засобами позааудиторної проєктної діяльності.

3. Результати та дискусії

Сучасне інформаційне суспільство диктує власні умови життя та впливає на формування особистості. Щоб успішно жити та брати участь у розвитку держави, громадяни повинні бути інформовані та підготовлені. Майбутній вчитель повинен відповідати вимогам сучасного світу: мати високі професійні якості, неповторний світогляд та інноваційний підхід до навчання. Професіоналізм сучасного вчителя визначається рівнем сформованості у нього культури проєктної діяльності. Вміння прогнозувати, планувати, конструювати та моделювати освітній процес є пріоритетними у підготовці майбутніх педагогів. Тому зростає значення актуальності формування проєктної культури особистості.

Феномен проєктної культури привертає все більшу увагу науковців і дослідників з різних галузей науки та стає важливою складовою сучасного освітнього процесу. На думку В. Сидоренка і А. Брехунця, проєктна культура – це рівень розвитку перетворювальної діяльності людини, що виражений у сукупності досягнутих технологій матеріального і духовного виробництва, який дозволяє йому ефективно брати участь у сучасних технологічних процесах на основі гармонійної взаємодії з природою, суспільством і технологічним середовищем, тобто комфортність тріади: природа – суспільство – техносфера. Проєктна культура повинна розглядатися як одна зі сторін багатогранної загальної культури людства, яка надзвичайно важлива для подальшого прогресивного розвитку цивілізації. Вона визначає рівень розвитку суспільства, спрямовує технічний прогрес, сприяє реалізації інтелектуальних

знань, творчого і духовного потенціалу нації [Сидоренко : 275].

Л. Хоружа розглядає проєктну культуру як якісну характеристику вчителя, яка свідчить про його здатність до організації та здійснення проєктної технології. Проєктна культура вчителя, на думку науковця, відображає сукупність проєктних способів інноваційного перетворення педагогічної дійсності на основі прогнозування, планування, управління, конструювання та моделювання освітніх явищ, процесів і систем [Хоружа : 13].

Термін «проєктна культура» Л. Бережна пояснює як соціально-прогресивну творчу діяльність та стиль мислення особистості, реалізація якої необхідна для успішного здійснення освітнього процесу [Бережна : 3].

На нашу думку, проєктна культура є елементом педагогічної культури та забезпечує ефективність творчих пошуків майбутніх педагогів. Формування проєктної культури майбутніх педагогів є складним, динамічним та безперервним процесом, який визначається активністю самих студентів. Становлення проєктної культури повинно відбуватися у навчальній та позанавчальній діяльності студентів, коли стимулюється пізнання освітнього середовища, планування дозвілля та закладаються основи професійної діяльності. Особистісний розвиток кожного студента та оволодіння професійними якостями відбувається у тісній взаємодії з куратором академічної групи. В. Сухомлинський у книзі «Сто порад учителеві» писав: «...Від нас, від нашого вміння, майстерності, мудрості залежить її (людини) життя, здоров'я, розум, воля, громадянське й інтелектуальне обличчя, її місце і роль у житті, її щастя» [Сухомлинський : 256]. К. Ушинський зазначав: «У вихованні все повинно базуватися на особистості вихователя, тому що виховна сила виливається тільки з живого джерела людської особистості. Ніякі статuti і програми, ніякий штучний організм закладу, хоч як хитро він був придуманий, не може замінити особистості у справі виховання» [Ушинський : 82].

Отже, куратор академічної групи повинен втілювати у собі організатора, інформатора, батька, психотерапевта, приятеля, безтурботного студента та адміністратора. Саме куратору академічної групи відводиться важлива роль

у процесі становлення особистості студента, згуртуванні колективу, створенні психологічного комфорту, організації дозвілля. Проаналізувавши праці П. Лучанінова та В. Сипченка нами визначено такі провідні функції діяльності куратора:

- діагностична (моніторинг динаміки освітнього процесу, професійного зростання);
- організаторська (планування дозвілля студентів);
- комунікативна (спілкування зі студентською молоддю);
- виховна (формування цінностей);
- аналітична (аналіз діяльності студентів);
- контролююча (виявлення та ліквідація проявів негативної поведінки).

Реалізація функцій діяльності куратора академічної групи можлива під час вирішення завдань:

- сприяння саморозвитку особистості,
- реалізація творчого потенціалу,
- забезпечення соціального захисту студента,
- створення необхідних умов для особистісного розвитку та професійного становлення студентів.

Форми та методи розв'язання поставлених завдань досить різноманітні: години спілкування, бесіди, дискусії, тематичні вечори, творчі зустрічі, екскурсії, соціальні проєкти та інше. Важливими педагогічними умовами формування проєктної культури майбутніх педагогів є створення розвивального середовища, яке стимулюватиме студентів до проєктної діяльності, мобільності та відкритості закладу вищої освіти, який швидко реагує на зміни, наявність зв'язків з громадськими організаціями та активне залучення студентів до створення проєктів.

Правильно організоване дозвілля є актуальним на усіх рівнях життя, бо формує цінності, ідеали та світогляд. Однією з важливих педагогічних проблем є формування патріотизму, громадянської та здоров'язберезувальної компетентності у молоді. Від того, на якому рівні сформовані почуття патріотизму та національної гідності в студентів залежить майбутнє України. Відповідно до Професійного стандарту вчителя початкових класів громадянська компетентність відноситься до загальних

компетентностей, а здоров'язберігаюча – до професійних [Професійний стандарт : 2020]. У зв'язку з цим для успішної реалізації поставленого завдання доцільним було виявити стан сформованості патріотизму у студентів та їх вміння організувати власну оздоровчо-рекреаційну діяльність. Проведення анкетування показало, як сучасна молодь розуміє поняття «патріотизм», чи вважає себе патріотами, кого вважає своїм ідеалом, яким видам оздоровчо-рекреаційних технологій віддає перевагу.

Дослідження проводилося серед студентів I та II курсів спеціальності «017 Фізична культура і спорт» (освітній ступінь «Бакалавр») Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради. В анкетуванні взяло участь 156 студентів. Аналіз результатів свідчить про те, що 40% респондентів пояснюють поняття «патріотизм» як любов до Батьківщини, 12% – відданість Батьківщині, 10% – захист Батьківщини, 8% – шанобливе ставлення до Батьківщини. Таким чином, більшість студентів правильно розуміє та трактує поняття «патріотизм». Щодо розуміння поняття «оздоровчо-рекреаційні технології», то лише 26% студентів розуміють його сутність, 47% – розуміють частково, 27% – не розуміють. На запитання: «Чи модно зараз в Україні бути патріотом?» 70% опитаних погодилися з тим, що патріотизм нині в тренді. Однак, як свідчать відповіді на питання «Яким ви бачите своє майбутнє?», значна частина студентів налаштована песимістично, що свідчить про невизначеність у житті та важкі реалії сьогодення.

Про значні прогалини у сформованості громадянської компетентності студентів свідчить низька активність участі в акціях вшанування пам'ятних історичних дат, хоча більшість опитаних студентів (78%) стверджують, що святкують національні та державні свята, дотримуються звичаїв та обрядів. Ідеалом патріота для 25% респондентів є Т. Г. Шевченко, який боровся за справедливість та любив свою Батьківщину. 15% респондентів вважають ідеалом добровольців зони АТО, 13% – учасників військових дій 1941-1945 років, 10% – рідних, вчителів, знайомих, а 18% опитаних студентів не мають ідеалів. Це свідчить про те, що дух патріотизму потрібно підіймати на новий рівень, зважаючи на соціально-економічну ситуацію сьогодення.

Стан сформованості здоров'язбережувальної компетентності свідчить, що близько 75% студентів дійсно намагаються дотримуватися здорового способу життя. Респонденти відмічають, що активно займаються оздоровлювальними видами спорту та прагнуть до формування навичок здоров'язбереження. Частина студентів (25%) швидше дотримуються раціонального способу життя, але мають ще резерви для підвищення продуктивності за рахунок доцільної організації своєї позанавчальної діяльності. Це пояснюється тим, що у 38% опитаних студентів недостатньо знань та умінь для планування та організації власної оздоровчо-рекреаційної діяльності. Проте, серед опитаних студентів значна частина у вільний час відвідує секції з волейболу, футболу, баскетболу (25%), займається оздоровчим бігом і ходьбою (27%), туризмом (23%), фітнесом та аеробікою (19%), водним видом спорту (6%).

Отримані результати під час моніторингу свідчать, що рівень сформованості досліджуваних компетентностей у молоді різний: у 15% респондентів він високий, у 45% – середній та у 40% – низький. Основними проблемами, на наш, погляд є:

- недостатня обізнаність історичним минулим нашої держави;
- незавершений процес формування національної гідності та свободи;
- невмотивований інтерес до історичних пам'яток;
- низька мотивація до здоров'язбережувальної діяльності та регулярної рухової активності,
- недостатнє засвоєння теоретичних знань і практичних умінь щодо підвищення фізичної підготовленості та функціональних можливостей.

Куратору академічної групи з метою підвищення національної свідомості студентів та покращення рівнів їх громадянської та здоров'язбережувальної компетентностей необхідно використовувати інноваційні форми роботи, зокрема тренінги, дослідження, участь у соціальних проєктах ініційованих місцевими органами влади та створення власних проєктів на базі закладу освіти чи у співпраці з громадськими організаціями. Важливою умовою при цьому є безпосередній зв'язок теоретичних знань із конкретною діяльністю (участь у благодійних секціях, волонтерство, вшанування

пам'ятних дат, зустрічі з ветеранами та учасниками АТО). Така діяльність змусить студентів відчувати себе справжніми патріотами своєї держави через усвідомлення власної причетності до минулого, теперішнього і майбутнього України.

Формування громадянських компетентностей під час використання оздоровчо-рекреаційних технологій в освітньому процесі Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради знайшло своє відображення у створенні та реалізації цілої низки успішних проєктів. Щорічно восени за підтримки Волинської обласної державної адміністрації, ГО «Членів родин загиблих воїнів в АТО «Надія», Волинського обласного центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» проводиться Всеукраїнський патріотичний легкоатлетичний забіг в пам'ять про загиблих воїнів «Шаную воїнів, біжу за героїв України». Проведення патріотичного забігу є проявом поваги та гордості за тих героїв України, які віддали власні життя за мир у державі.

У межах партнерства з Волинським обласним центром національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства ініційовано та реалізовано туристичний похід по річці Турія, під час якого учасники вправлялися у водних видах туризму. Ще одним успішним проєктом стала першість з пішохідного туризму і спортивного орієнтування у Центральному парку ім. Лесі Українки міста Луцька. Туристичні маршрути знайомлять молодь з краєзнавчими пам'ятками та об'єктами природно-заповідного фонду.

Революційні події Майдану не пройшли осторонь студентську молодь. Активну громадянську позицію щодо утвердження цінностей Гідності та Свободи нашого суспільства продемонстрували студенти закладу у документальному фільмі «Революція Гідності», який зняли спільно зі студією кінематографу «Волинь». Студенти є активними учасниками благодійних акцій, що організуються місцевою владою, наприклад «Рятуймо Україну РАЗОМ» та ініційованих самостійно: «Від серця до серця», підтримуючи військових у зоні АТО та допомагаючи дітям-сиротам. Під час реалізації таких проєктів студенти проявляють соціальну активність, небайдужість та формують волонтерські якості.

Всесвітня пандемія, пов'язана з COVID-19, внесла свої корективи в освітній процес та дозвілєву діяльність, позбавивши студентів можливості живого спілкування. На підтримку проєкту Національного олімпійського комітету України «Тренуйся вдома», який стартував минулої весни, викладачі та студенти коледжу організували власний челендж «Тренуйся разом з нами». Мета проєкту полягала у відеозаписі власного тренування (ранкової зарядки, гімнастики на свіжому повітрі, вправ з м'ячем) та поширення через сторінки у соціальних мережах. Така діяльність стала хорошим мотиватором здорового способу життя.

Неповторною сторінкою у житті кожної людини є студентські роки. З особливим трепетом її відкривають студенти-першокурсники. Пріоритетом у роботі педагогічного колективу на чолі з куратором академічної групи є допомога під час адаптації до нових умов навчання, середовища ровесників, відповідальність за самостійне та доросле життя. Доброю традицією стала співпраця з Молодіжним центром YouthСфера щодо підготовки та реалізації проєкту «Я – успішний студент-першокурсник», який традиційно стартує в перший місяць навчання та дає можливість студентам уникнути психологічних бар'єрів під час адаптації.

Прагнення інтегруватися у Європейський простір вищої освіти як сучасний, інноваційний, прогресивний заклад вищої освіти знайшло своє відображення у щорічному святкуванні Європейського дня мов. Цілу низку успішних проєктів було реалізовано цього року: тематична руханка (флешмоб) «Завітай в Україну», брейн-ринг «Країнами Європи» майстер-клас з англійської мови «Європейська мова спорту», вечір поезії «Poet's corner». Створення та реалізація такого роду проєктів стимулює викладачів та студентів до належного опанування іноземними мовами та формує підґрунтя для міжнародної мобільності.

Висновки

Проєктна культура є складовою професійної підготовки фахівця будь-якого профілю, здійснює вирішальний вплив на процес і результат професійної діяльності, сприяє зростанню продуктивності та ефективності праці. Таким чином, проєктна культура передбачає формування майбутнього педагога як творчої особистості,

яка має постійну потребу в самоосвіті та у самовдосконаленні. Процес формування проєктної культури має бути направлений на створення інноваційного середовища в закладі освіти. Динаміка цього процесу може бути забезпечена лише тоді, коли проєктна культура функціонуватиме в педагогічному досвіді вчителя систематично. Тому перед куратором академічної групи стоїть завдання активно залучати студен-

тів до реалізації соціальних проєктів та ініціювати створення власних відповідно до інтересів та вподобань. Перспективними завданнями щодо формування проєктної культури майбутніх педагогів ми вбачаємо у більш ширшому залученні студентів до різноманітних соціальних, благодійних, мистецьких, спортивних, патріотичних проєктів та розвитку проєктної мобільності в межах України та закордоном.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бережна Л. Проєктна культура як основний спосіб реалізації інноваційної педагогічної діяльності. *Теорія та методика управління освітою*. Київ, 2010. № 3. С. 2–4.
2. Забродська Л., Онопрієнко В., Хоружа Л., Цимбалару А. Інформаційно-методичне забезпечення проєктно-технологічної діяльності вчителя: науково-методичний посібник. Харків: Видавнича група «Основа», 2007. 208 с.
3. Лучанінова П. Куратор академічної групи як ключовий суб'єкт виховної системи ВТНЗО. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. Сєверодонецьк: СЛУ ім. В. Даля 2017. Вип. 1(76). С. 120–132.
4. Молодіжна політика в умовах децентралізації : портал «Децентралізація». URL: <https://decentralization.gov.ua/youth> (дата звернення: 22.03.2021).
5. Національна доктрина розвитку освіти України : Указ Президента України від 25.06.2013 р. № 344/2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#n10> (дата звернення: 23.03.2021).
6. Професійний стандарт вчителя початкових класів : наказ Мінекономіки від 23.12.2020 р. № 2736. URL: https://nus.org.ua/wpcontent/uploads/2020/12/Nakaz_2736.pdf (дата звернення: 26.03.2021).
7. Сидоренко В., Брехунець А. Сутність поняття проєктної культури. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*. Переяслав-Хмельницький, 2013. Вип. 28, т. 1 : Педагогіка. Психологія. Філософія. С. 270-278.
8. Сухомлинський В. Вибрані педагогічні твори в 5 томах. Т. 2. Київ: Радянська школа, 1976. 420 с.
9. Ушинський К. Твори в 6 томах. Т. 1. Київ : Радянська школа, 1952. 123 с.
10. Хоружа Л. Проєктна культура вчителя: етичний компонент. *Шлях освіти*. Харків, 2006. № 4. С. 11–15.
11. Sypczenko, W., Sypczenko, O. Praca kuratora w celu kształtowania obywatelskości wśród młodzieży studenckiej. *Wychowanie dzieci i młodzieży w społeczeństwie demokratycznym*. Warszawa, 2013. С. 132–144.
12. Lin Ch., Chuang Sh. (2019). Using team projects for making short films to cultivate students' interdisciplinary competencies. *Interactive Learning Environments*. URL: <https://doi.org/10.1080/10494820.2018.1451900> (Last accessed: 24.03.2021).
13. Kallio J., Halverson R. (2020). Distributed leadership for personalized learning. *Journal of Research on Technology in Education*. URL: <https://doi.org/10.1080/15391523.2020.1734508> (Last accessed: 22.03.2021).
14. Siqin T., Kai Wah Chu S. (2019). How students take collective responsibility for productive collaboration: an empirical examination of online discourse. *Interactive Learning Environments*. URL: <https://doi.org/10.1080/10494820.2019.1636081> (Last accessed: 22.03.2021).

REFERENCES

1. Berezhna, L. (2010). Proektna kultura yak osnovnyi sposib realizatsii innovatsiinoi pedahohichnoi diialnosti. [Project culture as the main way of realization of innovative pedagogical activity]. *Teoriia ta metodyka upravlinnia osvitoiu*, 3, 2–4 [in Ukrainian].
2. Zabrodska, L., Onopriienko, V., Khoruzha, L., Tsymbalaru, A. (2007). *Informatsiino-metodychne zabezpechennia proektno-tekhnologichnoi diialnosti vchytelia: naukovo-metodychnyi posibnyk*. [Information and methodical support of design and technological activity of the teacher: scientific and methodical manual]. Kharkiv: Vydavnycha hrupa "Osnova" [in Ukrainian].
3. Luchaninova, P. (2017). Kurator akademichnoi hrupy yak kliuchovyi subiekt vykhovnoi systemy VTNZO. [Curator of the academic group as a key subject of the educational system of VTNZO]. *Dukhovnist osobystosti: metodolohiia, teoriia i praktyka*. Sievierodonetsk: SNU im. V. Dalia, 1(76). S. 120–132 [in Ukrainian].
4. Molodizhna polityka v umovakh detsentralizatsii: portal „Detsentralizatsiia” (2021). [Youth policy in the context of decentralization: the portal “Decentralization”]. URL: <https://decentralization.gov.ua/youth> (Last accessed: 22.03.2021) [in Ukrainian].
5. Natsionalna doktryna rozvytku osvity Ukrainy : Ukaz Prezydenta Ukrainy (2013). [National doctrine of education development of Ukraine: Decree of the President of Ukraine]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#n10> (Last accessed: 23.03.2021) [in Ukrainian].

6. Profesiyni standart vchytelia pochatkovykh klasiv : nakaz Minekonomiky (2020). [Professional standard of primary school teachers: order of the Ministry of Economy]. Retrieved from https://nus.org.ua/wpcontent/uploads/2020/12/Nakaz_2736.pdf (Last accessed: 26.03.2021) [in Ukrainian].
7. Sydorenko, V., Brekhunets, A. (2013). Sutnist poniattia proektnoi kultury [The essence of the concept of project culture]. *Humanitarnyi visnyk DVNZ "Pereiaslav-Khmelnyskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Hryhoriia Skovorody"*. Pereiaslav-Khmelnyskyi, 28, 1: Pedahohika. Psykholohiia. Filosofiia. 270-278. [in Ukrainian].
8. Sukhomlynskyi, V. (1976). *Vybrani pedahohichni tvory v 5 tomakh [Selected pedagogical works in 5 volumes]*. T. 2. Kyiv: Radianska shkola [in Ukrainian].
9. Ushynskyi, K. (1952). *Tvory v 6 tomakh [Works in 6 volumes]*. T. 1. Kyiv: Radianska shkola [in Ukrainian].
10. Khoruzha, L. (2006). Proektna kultura vchytelia: etychnyi komponent [Teacher project culture: ethical component]. *Shliakh osvity*. Kharkiv, 4. 11–15 [in Ukrainian].
11. Sypczenko, W., Sypczenko, O. (2013). Praca kuratora w celu kształtowania obywatelskości wśród młodzieży studenckiej [Curator's work in order to shape citizenship among student youth]. *Wychowanie dzieci i młodzieży w społeczeństwie demokratycznym*. Warszawa, 132–144. [in Poland].
12. Lin, Ch., Chuang, Sh. (2019). Using team projects for making short films to cultivate students' interdisciplinary competencies. *Interactive Learning Environments*. Retrieved from <https://doi.org/10.1080/10494820.2018.1451900> (Last accessed: 24.03.2021).
13. Kallio J., Halverson R. (2020). Distributed leadership for personalized learning. *Journal of Research on Technology in Education*. Retrieved from <https://doi.org/10.1080/15391523.2020.1734508> (Last accessed: 22.03.2021).
14. Siqin T., Kai Wah Chu S. (2019). How students take collective responsibility for productive collaboration: an empirical examination of online discourse. *Interactive Learning Environments*. Retrieved from <https://doi.org/10.1080/10494820.2019.1636081> (Last accessed: 22.03.2021).

G. M. GOLYA

*Lecturer of Social Sciences,
Academic Registrar at the Academic Services Office,
Municipal Higher Educational Institution "Lutsk Pedagogical College"
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine
E-mail: hholya@lpc.ukr.education
<https://orcid.org/0000-0001-6529-7296>*

N. B. BUGAYCHUK

*Physical Education Trainer,
Municipal Higher Educational Institution "Lutsk Pedagogical College"
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine
E-mail: nbuhajchuk@lpc.ukr.education
<https://orcid.org/0000-0002-0914-7629>*

V. Y. TARASYUK

*Head of Physical Education Department,
Honored Worker of Physical Culture and Sports of Ukraine,
Municipal Higher Educational Institution "Lutsk Pedagogical College"
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine
E-mail: volodymyrtarasyuk@lpc.ukr.education
<https://orcid.org/0000-0002-3279-0532>*

THE ROLE OF THE ACADEMIC GROUP CURATOR IN THE FUTURE TEACHERS' PROJECT CULTURE DEVELOPMENT PROCESS

The article is devoted to the problem of forming the project culture of future teachers in cooperation with the curator of the academic group. The relevance of the study is determined by the need to rethink the educational paradigm and generate new ideas for the modernization of the educational process. It is determined that the professionalism of a modern

teacher is determined by the level of formation of his culture of project activities. The aim of the research was the theoretical substantiation of the model of formation of students' leisure culture by means of extracurricular project activities. Theoretical analysis of domestic and foreign scientific and methodical literature, normative-legal documents and legislative base is given.

Different author's views on the meaning of the concept of "project culture" are analyzed and it is found that it is a component of professional training of any profile. Student youth is seen as a target with their dreams, desires, interests and values, so the creation of a developmental environment in the educational institution will best stimulate students to project activities and mobility.

It has been determined that the curator of the academic group currently acts as a facilitator, coordinator, tutor and academic consultant. The level of formation of students' civic and health-preserving competencies on the basis of the conducted research (questionnaire) among the students of the Municipal Institution of Higher Education "Lutsk Pedagogical College" of the Volyn Regional Council is substantiated. A description of successful projects implemented jointly with local authorities and NGOs is provided. The prospects for the development of project mobility of students of educational institutions within Ukraine and abroad are outlined.

Key words: project culture, curator of the academic group, facilitator, civic and health competence, project, health and recreational technologies, project mobility.

Стаття надійшла до редакції 09.04.2021

The article was received 09.04.2021